

V prispevku, objavljenem pod gornjim naslovom, J. Markeš lepo razgrinja bedo naše politike. Za eno od izhodišč je uporabil tožbo, ki jo je Janševa vlada vložila proti državi zaradi skoraj milijonske škode, ki naj bi jo stranka SDS utrpela, ker je njen predsednik v času zadnjih volitev zaradi zadeve Patria sedel v zaporu. Markeš za primerjavo navaja nekaj nasprotnih podatkov o škodi, ki naj bi jo Slovenija doslej utrpela zaradi Janševega škodljivega političnega delovanja. Pri tem izpostavlja naslednje:

- V letih 2004/08, ko je vodil vlado, naj bi Janša s svojo politiko privatizacije in zadolževanja ter kasnejšimi parlamentarnimi blokadami državi povzročil škodo, ki bi jo lahko ovrednotili na deset milijard evrov pa tudi več.

- S trgovino z orožjem je Janša državi povzročil materialno in še predvsem veliko moralno škodo, kar je usodno zaznamovalo razvoj njene demokracije.

- Ustavno sodišče naj bi Janšo v zadevi Patria oprostilo spričo uporabe visokih formalnih standardov in ne zaradi prepričanja, da inkriminiranega dejanja ni storil, zdaj pa njegova stranka ta isti sodni sistem razglša za krivosodje, mu pripisuje koruptivnost in se skuša preko njega dokopati do materialnih koristi.

Zgoraj povzeti očitki so dovolj resni, da bi jih Janša moral prepričljivo ovreči, saj bi se v normalni družbi sicer njegova politična kariera hitro in klavrno zaključila. Pa se to ne bo zgodilo. Janša se bo namreč tudi v naprej vedel, kot da se zadeva njega ne tiče, njegovi verniki pa ga zato ne bodo nič manj zavzeto častili. Da se to dogaja v družbi, ki naj bi veljala za demokratično, dokazuje, da je v njej nekaj zelo narobe. Kar nas resnično dela izjemne, je način, kako nam ljudje, ki smo jih sami izvolili, upravljajo državo.

Drugi dogodek, ki ga je Markeš v svojem komentarju uporabil za dokazovanje naše »izjemnosti«, je predlog Združene levice (ZL), da naj bi parlament ob začetku šolskega leta sprejel zakonsko zavezo, da se iz javnih sredstev otrokom iz revnih družin omogoči brezplačno šolsko kosilo. Pobuda je hitro propadla, saj je politika ni bila pripravljena podpreti. Poleg nepovezanih poslancev jo je namreč podprla le stranka NSi, ostale pa so ji nasprotovale, socialnim demokratom pa se niti ni zdelo vredno, da se nanjo odzovejo. Tako torej ravnajo politiki, ki nas bodo pred volitvami prihodnje leto ponovno na veliko slepili, kaj vse bodo spričo svoje socialne naravnosti storili, da nam bo v prihodnje še lepše.

Primeri, s katerima Markeš ponazarja slabosti naše politike, seveda nista osamljena. Na podobno škodljive prakse naletimo že skoraj vsakodnevno, kar opravičuje oceno, da svojo državo izjemno slabo upravljamo. Za to pa ne gre prednostno kriviti politike kot osebe, pač pa je poreklo naših težav bolj v sistemu, po katerem izbiramo ljudi, ki jim zaupamo urejanje skupnih zadev. Predvsem gre za dve neprimerni sistemski ureditvi. Z eno je mišljen volilni sistem: če bi imeli volilni sistem, kot ga uporabljajo Nemci, bi bilo težav z upravljanjem države precej manj. Drugi problem pa je sistem (model) oblikovanja vlade, to je osrednje upravljalvske enote države: če bi uvedli model, kot ga uporablja Švica, bi bilo v Sloveniji kmalu marsikaj drugače, boljše.

Kaj bi bilo potrebno spremeniti, da kot država ne bomo vse bolj capljali za drugimi, se torej ve. A žal prepotrebne preobrate ne bomo doživeli, dokler se bomo zanašali na dobro voljo politikov. Sistemske rešitve, ki jih uporabljamo, jim namreč izjemno ustrezajo, saj zaradi njih tudi ob omejenih sposobnostih in napreznjih lahko polno uživajo sladkosti družbene moči. Zlepa se jim torej ne bodo odrekli tudi zato, ker v svojem vztrajanju lahko računajo na polno podporo vse močnejših kapitalskih navez, tako domačih kot tujih.

Andrej Cetinski,

Ljubljana